

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony przyrody jest **ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r.** (Dz. U. Nr 92/2004).

Dzisiaj, tak jak i wieki temu obowiązują te same zasady ochrony przyrody opierając się na działaniach zmierzających do zapewnienia trwałości i odnawialności, a także właściwego użytkowania żywych i nieżywych składników przyrody (populacji i biocenoz wraz z ich siedliskiem, jak również całych krajobrazów) poprzez tworzenie parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Obecnie ochrona przyrody oparta jest na ochronie czynnej, polegającej na ochronie nie tylko układów ekologicznych (populacji biocenoz, krajobrazów), lecz także procesów (często pochodzenia antropogenicznego), które doprowadziły do ich powstania.

Istniejące formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Strzelce Krajeńskie:

Rezerваты przyrody:

Rezerwat Przyrody „Wilanów”

Utworzony Zarządzeniem MLiPD z dnia 30.12.1966r. o pow. 63,82 ha w całości położony na terenie nadleśnictwa, w leśnictwie Wilanów (gm. Kłodawa). Rezerwat krajobrazowo-leśny, gdzie celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego pochodzenia naturalnego z udziałem buka na krańcowym stanowisku gromadnego zasięgu, z charakterystycznym bogatym runem.

Rezerwat Przyrody „Buki Zdroiskie im. Prof. Lucjana Agapowa”

Rezerwat „Buki Zdroiskie” utworzony został Zarządzeniem MLiPD z dnia 12.10.1982r. W roku 2019 Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. otrzymuje nazwę „Buki Zdroiskie im. Prof. Lucjana Agapowa”. Obejmuje obszar o łącznej powierzchni 78,42 ha i położony jest na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. (leśnictwa Wełmin i Górki, gm. Strzelce Kraj. oraz Zwierzyn) i Nadleśnictwa Kłodawa.

Rezerwat krajobrazowo-leśny, gdzie celem ochrony jest zachowanie fragmentu naturalnego lasu mieszanego o charakterze buczyny pomorskiej występującej na granicy zasięgu, na zboczu malowniczego wąwozu wzdłuż rzeki Santoczna.

Rezerwat Przyrody „Rzeka Przyłęczek”

Utworzony Zarządzeniem MOŚZNiL z dnia 11.12.1995r. o pow. 35,02 ha, z czego 25,59 ha leży na terenie Nadleśnictwa Strzelce Kraj. (leśnictwa Wilanów, gm. Kłodawa), pozostała część leży na terenie Nadleśnictwa Kłodawa.

Rezerwat faunistyczny, utworzony w celu ochrony ryb łososiowatych, chroniący ich miejsca tarła i rozwoju.

Rezerwat Przyrody „Mszar Rosiczkowy koło Rokitna”

Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 19/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 01.09.2009r. o powierzchni 3,40 ha położony na terenie leśnictw Długie i Złotawa (gm. Strzelce Kraj.). Celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk roślinności bagiennej i torfowiskowej.

Rezerwat Przyrody „Mszar Przygiełkowy - Długie im. Huberta Jurczyszyna”

Torfowiskowy rezerwat utworzony Zarządzeniem nr 20/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 01.09.2009r. o powierzchni 7,75 ha położony w leśnictwie Długie (gm. Strzelce Kraj.). Celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk roślinności bagiennej i torfowiskowej, szczególnie mszaru przygiełkowego oraz mszaru wysokotorfowiskowego.

Parki krajobrazowe:

Barlinecko - Gorzowski Park Krajobrazowy utworzony Rozporządzeniem nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dn. 23.10.1991r. Ogólna powierzchnia parku zgodnie z Rozporządzeniem nr 15 Wojewody Gorzowskiego z dnia 28 lutego 2006r wynosi 23 982,91 ha. Powierzchnia Parku na terenie Nadleśnictwa Strzelce Krajeńskie wynosi 4553 ha i obejmuje część powierzchni leśnictw:

Danków, Buszów, Wielisławice, Wilanów i Wełmin .

Celem utworzenia BGPK jest ochrona i zachowanie walorów krajobrazowych środowiska, wartości kulturowych, przyrodniczych oraz dydaktycznych i wypoczynkowych dla ludności, gdzie lasy stanowią 81% pow. parku.

Walory krajobrazowe i przyrodnicze Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego to między innymi:

buczyna pomorska na wznieszeniach morenowych i zboczach wąwozów
olsy źródliskowe i łągi jesionowo-olszowe
torfowiska
zbiorowiska roślin kserotermicznych (sucho i ciepłolubne)
zespoły roślin wodnych
jary i wąwozy ze skałami osadowymi

Obszary chronionego krajobrazu województwa lubuskiego:

Zatwierdzone rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Gorzowskiego z dnia 17.02.2005r w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

- „**Puszcza Drawska**”, o powierzchni 4601 ha (w n-ctwie)
- „**Puszcza Barlinecka**”, pow. 4885 ha (w n-ctwie)
- „**4-Dolina Warty i Dolnej Noteci**” tylko w zasięgu terytor. n-ctwa

Obszary chronionego krajobrazu województwa zachodniopomorskiego:

ustanowiony Uchwałą nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 15.09.2009r w sprawie obszarów chronionego krajobrazu - „**F - Bierzwnik**” pow. 239 ha (w n-ctwie)

Użytki ekologiczne:

Nazwa użytku	Pow. (ha)	Leśnictwo	Gmina	Akt powołujący
„Przy bagnie”	1,20	Chomętowo	Dobiegniew	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 roku
„Chomętowo”	1,31			
„Traszka”	1,73			
„Buszów”	1,84	Buszów	Strzelce Kraj.	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego
„Dankowskie bagna”	10,72	Danków	Strzelce Kraj.	

„Mokre”	1,80	Danków	Strzelce Kraj.	z dnia 25 marca 2002 roku
„Wielisławice”	3,71	Wielisławice	Strzelce Kraj.	
„Bagna nad Bukiem”	10,49			
„Wilanów”	0,60	Wilanów	Kłodawa	
„Różanki”	2,91			

Pomniki przyrody znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa

Gat. drzewa lub rodzaj obiektu	Leśnictwo	Gmina	Akt powołujący
Dąb szypułkowy	Chomętowo	Dobiegniew	Rozporządzenie nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 roku
Skupienie drzew: 3 buki pospolite	Złotawa	Strzelce Kraj.	Rozporządzenie nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 roku
Głaz narzutowy „Czarci Głaz”	Buszów	Strzelce Kraj.	
Dąb szypułkowy	Wielisławice	Strzelce Kraj.	Rozporządzenie nr 29 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 roku
Klon jawor			
Skupienie drzew: 3 żywotniki olbrzymie	Wilanów	Strzelce Kraj.	

Ochrona gatunkowa zwierząt

3 strefy ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania bielika (*Haliaeetus albicilla*)

1 strefa ochrony miejsca rozrodu i regularnego przebywania puchacza (*Bubo Bubo*)

2 strefy ochrony miejsca rozrodu i regularnego przebywania sokoła wędrownego (*Falco peregrinus*)

1 strefa ochrony miejsca rozrodu i regularnego przebywania rybołowa (*Pandion haliaetus*)

Obszary NATURA 2000

- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „**Puszcza Barlinecka**” **PLB080001** - leśnictwa: Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów, Wełmin, Górki; powierzchnia 5976 ha [Rozp. Ministra Środowiska z dn. 05.09.07r]

- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) „**Lasy Puszczy nad Drawą**” **PLB320016** - leśnictwa: Chomętowo, Długie, Złotawa; powierzchnia 4717 ha [Rozp. Ministra Środowiska z dn. 05.09.07r]

Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty:

- specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „**Uroczyska Puszczy Drawskiej**” **PLH 320046** - leśnictwo Długie i Chomętowo na powierzchni 688 ha [decyzja Komisji Europejskiej z dn. 12.12.08r].

- specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) „**Ostoja Barlinecka**” **PLH 080071** leśnictwa: Buszów, Danków, Wielisławice, Wilanów, Wełmin, Górki; powierzchnia 6731 ha [zgłoszone do Komisji Europejskiej w dn. 30.10.09r].